

Прием на документи за вещи лица

Документи за вещи лица се приемат в Съдебна палата, сутерен, регистратура, стая 74Б, и партер, стая 55 до 30.09.202.. г. включително.

**** Документите да бъдат подготвени и на електронен носител (диск или флаш памет) в pdf формат! Като всеки вид документ да е на отделен файл.***

УСЛОВИЯ, НА КОИТО ТРЯБВА ДА ОТГОВАРЯТ СПЕЦИАЛИСТИТЕ, УТВЪРДЕНИ ЗА ВЕЩИ ЛИЦА

Чл. 7. (1) (Доп. – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) За вещо лице извън случаите по ал. 2 може да бъде утвърдено дееспособно лице, което отговаря на едно от следните изисквания:

1. заема академична длъжност - "доцент" или "професор", във висши училища, научни организации или Българската академия на науките;
2. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър" и има най-малко 5 години стаж по специалността;
3. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "бакалавър" и има най-малко 7 години стаж по специалността;
4. има средно образование и най-малко 10 години стаж по специалността;
5. е служител на МВР и има завършено специално обучение в Академията на МВР или Националния институт по криминалистика на МВР;
6. е лекар с призната специалност по съдебна медицина, лекар без такава специалност, който работи в структура на лечебното заведение, осъществяващо дейност по съдебна медицина, лекар с друга медицинска специалност или лекар по дентална медицина.

(2) (Нова – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) За вещо лице в областта на съдебните автотехнически експертизи може да бъде утвърдено дееспособно лице, което отговаря на едно от следните изисквания:

1. заема или е заемало академична длъжност – "доцент" или "професор", във висши училища, научни организации или Българската академия на науките;
2. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър", най-малко 5 години стаж по специалността и призната правоспособност за вещо лице по реда на тази наредба;
3. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър" със специалност в областта на съдебните автотехнически експертизи и призната правоспособност за вещо лице по реда на тази наредба;
4. има висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "бакалавър", най-малко 7 години стаж по специалността и призната правоспособност за вещо лице по реда на тази наредба.

(3) (Предишна ал. 2, доп. – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Лицето по ал. 1 и 2 трябва да отговаря и на следните условия:

1. да не е осъждано за престъпление от общ характер;
2. да не е лишено от право да упражнява професия или дейност;
3. да не осъществява функции по правораздаване в системата на съдебната власт;

4. да има разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако лицето не е български гражданин или гражданин на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;
5. да е вписано в съответния регистър на лицата, притежаващи определена професия, правоспособност или квалификация, когато такова вписване се изисква по закон;
6. да притежава диплома, свидетелство, удостоверение, сертификат, лиценз или друг документ, издаден от висше училище, професионална организация или учреждение по силата на закон, с който документ се удостоверява наличието на съответната квалификация или правоспособност.

Глава втора "а"

(Нова – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.)

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРАВОСПОСОБНОСТ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТТА НА СЪДЕБНИТЕ АВТОТЕХНИЧЕСКИ ЕКСПЕРТИЗИ

Чл. 7а. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) За явяване и допускане до изпит за признаване на правоспособност специалистите по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4 подават писмено заявление по образец съгласно приложение № 1а до министъра на правосъдието. Към заявлението се прилагат:

1. заверено копие от диплома за завършено висше образование с придобита преди 1 януари 2012 г. образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър";
2. документи, удостоверяващи стажа по специалността – за лицата по чл. 7, ал. 2, т. 2 и 4: заверено копие на трудова или служебна книжка, или данните от единния електронен трудов запис, удостоверяващи наличието на трудов стаж, предоставени от Националната агенция за приходите по реда на Наредбата за вписване в регистъра на заетостта (приета с Постановление № 267 на Министерския съвет от 2024 г., ДВ, бр. 65 от 2024 г.), а за лицата със свободни професии се посочва код по БУЛСТАТ;
3. декларация, че лицето не е поставено под запрещение;
4. декларация, че лицето не е лишено от право да упражнява професия или дейност;
5. декларация, че лицето не осъществява функции по правораздаване в системата на съдебната власт;
6. декларация – съгласие на кандидата за вписването му в списъците на вещи лица, и документи, удостоверяващи стажа му и допълнителна квалификация, ако има такава;
7. разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако лицето не е български гражданин или гражданин на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;
8. удостоверение за достъп до класифицирана информация, ако има такава;
9. свидетелство за съдимост, ако кандидатът не е български гражданин.

(2) Министърът на правосъдието установява служебно обстоятелствата относно:

1. съдебния статус на кандидатите – български граждани;
2. придобита след 1 януари 2012 г. образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър";
3. висше образование, придобито във вис-ши учебни заведения в чужбина след месец април 2009 г.

(3) В заявлението специалистите посочват в списъците на кои съдебни райони желаят да бъдат включени след придобиване на съответната правоспособност.

(4) Когато заявлението с приложенията към него не съответстват на изискванията по ал. 1 или 3, специалистът се уведомява за нередовностите чрез интернет страницата на Министерството на правосъдието, като се дава 7-дневен срок за отстраняването им.

Чл. 7б. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) Изпитът се провежда два пъти в годината – през месец март и месец септември. Министърът на правосъдието със заповед определя деня, часа и мястото на провеждане на изпита за придобиване на правоспособност, както и допуснатите до изпит специалисти.

(2) За изпита през месец март заявлението с приложенията към него се подава най-късно до края на месец януари, а за изпита през месец септември – най-късно до края на месец юли.

(3) Заповедта на министъра на правосъдието със списъка на допуснатите до изпит специалисти се обявяват на видно място в сградата на Министерството на правосъдието и се публикуват на интернет страницата на министерството не по-късно от седем дни преди датата на провеждането на изпита.

Чл. 7в. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) Изпитът се провежда от петчленна комисия.

(2) Председател на комисията е определено от министъра на правосъдието лице.

(3) За членове на комисията могат да бъдат избирани лица:

1. заемащи или заемали академична длъжност – "доцент" или "професор", или преподаватели във висши училища, научни организации или Българската академия на науките в съответната научна област;

2. които имат висше образование с придобита образователно-квалификационна степен "магистър" и най-малко 10 години стаж в съответната научна област.

(4) Членовете на комисията се определят от министъра на правосъдието измежду всички лица, които отговарят на условията по ал. 3 и са включени в списък на лицата, които могат да участват в изпитните комисии.

(5) Предложения за включване на лицата по ал. 3 в списъците на лицата, които могат да участват в изпитните комисии, могат да се правят от факултетните съвети на висшите училища или съответстващите им звена в научните организации или лично от кандидатите до края на месец януари през съответната година до министъра на правосъдието.

(6) Комисията се назначава не по-късно от един месец преди провеждане на изпита.

(7) При отсъствие на редовен член на комисията или наличие на основание за отвод той се замества с резервен член от съответната квота.

(8) Възнаграждението на председателя и членовете на изпитната комисия се определя с оглед на действащото законодателство.

Чл. 7г. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) Комисията взема решения само присъствено и в пълен състав с обикновено мнозинство.

(2) Председателят на комисията ръководи нейната работа, следи за спазване на правилата за провеждане на изпита и обявява началото и края на изпитния ден.

Чл. 7д. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) Изпитът за придобиване на правоспособност е анонимен. Той се състои от две части – решаване на тест и решаване на казус.

(2) Тестът и казусът се съставят въз основа на тематичен конспект, утвърден със заповед на министъра на правосъдието и публикуван на интернет страницата на Министерството на правосъдието не по-късно от един месец преди датата на провеждането на изпита.

(3) Кандидатите се оценяват с "издържал" или "неиздържал".

(4) До решаване на казус се допускат само кандидати, получили оценка "издържал" на теста.

(5) Списъкът на допуснатите до решаване на казус се изготвя и подписва от комисията, като се публикува на интернет страницата на Министерството на правосъдието и се обявява на видно място в сградата на министерството в деня на провеждането на теста. Втората част от изпита се провежда в деня след провеждането на теста.

Чл. 7е. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) Чрез теста се проверяват придобитите от специалистите практически знания и умения по отношение на:

1. техническата обосновка при изготвяне на експертен анализ на пътнотранспортни произшествия, необходима за съдебната система;

2. познаването на основните нормативни положения, регламентиращи дейността на експертите;
3. познаването на документацията, използвана при подготовката и провеждането на разследване на пътнотранспортни произшествия.
- (2) Тестът се състои от 50 въпроса, за всеки един от които са предложени три или четири отговора, от които само един е верен. Въпросите за всеки изпит се определят от изпитната комисия. Въпросите се съставят в служебно помещение на Министерството на правосъдието и веднага след съставянето им се поставят в непрозрачни пликове и се предават в Инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт в общ запечатан плик не по-късно от три дни преди провеждане на изпита, за което се съставя приемно-предавателен протокол.
- (3) Преди започване на изпита се проверява самоличността на кандидатите.
- (4) Тестът се раздава на кандидатите на хартиен носител, подпечатан с печата на Министерството на правосъдието и поставен в плик.
- (5) При решаване на теста кандидатите нямат право да ползват помощни материали (нормативни актове, учебници, коментари и др.).
- (6) По време на изпита не се допуска ползването на компютри, мобилни телефони и други технически средства, с изключение на компютри без достъп до интернет, осигурени от Министерството на правосъдието. Кандидатите могат да пишат само със син химикал.
- (7) Решаването на теста продължава четири астрономически часа. Кандидатите отварят пликите само след обявяване на началото на изпита. Не се допуска влизане на кандидати в изпитните помещения по-късно от обявения начален час.
- (8) В края на изпита кандидатите поставят теста в плика. Всеки кандидат изписва трите си имена и единния си граждански номер върху лист, който поставя в малък непрозрачен плик, подпечатан с печата на Министерството на правосъдието. Малкият плик се запечатва от кандидата и се поставя в плика с теста, преди да се предаде на комисията. Малкият плик се отваря след оценяването на теста.
- (9) Тестът се оценява с оценка "издържал" и "неиздържал". Оценка "издържал" се поставя на кандидат, отговорил правилно на най-малко 30 въпроса, като оценката се нанася върху теста и се вписва в протокол, който се подписва от всички членове на изпитната комисия и се предава в Инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт.

Чл. 7ж. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) Чрез решаване на казус се проверяват знанията на кандидатите по въпросите по чл. 7е, ал. 1, както и уменията им да прилагат на практика теоретичните знания.

- (2) Комисията съставя три казуса. Казусите се съставят в служебно помещение на Министерството на правосъдието и веднага след съставянето им се поставят в отделни непрозрачни пликове и се предават в Инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт в общ запечатан плик не по-късно от три дни преди провеждане на изпита, за което се съставя приемно-предавателен протокол.
- (3) Преди началото на изпита един от кандидатите изтегля един от подготвените казуси, който ще бъде решаван. Изтегля се и контролен казус. При решаване на казуса кандидатите може да ползват само нормативни актове и компютри без достъп до интернет, осигурени от Министерството на правосъдието.
- (4) Казусът се оценява с оценки "издържал" и "неиздържал". Пликът – малък формат, се отваря след оценяване на писмената работа, като името на кандидата и оценката му се вписват в протокол, който се подписва от всички членове на изпитната комисия и се предава в Инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт.
- (5) С "издържал" се оценява казус при получена оценка "издържал" най-малко от трима от членовете на изпитната комисия. Всеки член на комисията оценява самостоятелно решението на казуса.
- (6) При провеждането на тази част от изпита се прилагат съответно правилата на чл. 7е, ал. 3, 4, 6, 7 и 8.

Чл. 7з. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) Резултатите от оценяването на казуса се обявяват от комисията в едноседмичен срок от датата на решаване на казуса в списък, който се публикува на интернет страницата на Министерството на правосъдието и се обявява на видно място в сградата на министерството.

(2) Отговорите на теста и казуса се публикуват на интернет страницата на Министерството на правосъдието в деня след провеждането на съответната част на изпита.

(3) Всеки кандидат има право на достъп до своята писмена работа.

Чл. 7и. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) (1) При оценка "неиздържал" кандидатът има право да се яви на изпит още до три пъти.

(2) За следващо явяване на изпит се подава само писмено заявление до министъра на правосъдието, освен ако не е налице промяна в обстоятелствата по чл. 7а, ал. 1.

Чл. 7к. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) В едномесечен срок от датата на обявяване на резултатите от решаването на казуса на положилите успешно изпита се издава удостоверение за правоспособност, подписано от министъра на правосъдието.

Чл. 7л. (Нов – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) След изтичането на едногодишен срок от провеждането на изпита писмените работи на участвалите в изпита кандидати – тес-тове и решения на казуси, се унищожават.

Глава трета

РЕД И СРОКОВЕ ЗА ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ И ПРОМЕНИ НА СПИСЪЦИТЕ НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ, УТВЪРДЕНИ ЗА ВЕЩИ ЛИЦА. РЕД ЗА ОТПИСВАНЕ НА ВЕЩИТЕ ЛИЦА

Чл. 8. (1) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) За всеки съдебен район на окръжен и административен съд се съставят списъци на специалистите, утвърдени за вещи лица.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) Върховният касационен съд, Върховният административен съд, Върховната прокуратура и Националната следствена служба при необходимост утвърждават отделни списъци за нуждите на своята дейност.

Чл. 9. (1) Предложения за включване на специалисти в списъците на вещи лица се правят от ръководителите на държавни органи и на техни структури, на органи на местно самоуправление, на научни институти, на съсловни и други организации.

(2) Предложение за включване могат да правят лично и кандидатите за вещи лица.

(3) Предложенията за включване в списъците по чл. 8, ал. 1 се правят до председателя на съответния окръжен или административен съд.

(4) Предложенията за включване в списъците по чл. 8, ал. 2 се правят до всеки административен ръководител на съответния орган на съдебната власт.

(5) (Доп. – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Извън случаите по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4 правоимащите по ал. 1, преди да направят предложение, обсъждат качествата на кандидатите съобразно основните принципи по чл. 2 и изискванията по чл. 7 след събеседване с кандидата.

(6) Предложение се прави при наличие на писмено съгласие от специалиста.

Чл. 10. (1) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) Кандидатите за включване в списъка на вещите лица подават пред органа по чл. 9, ал. 3 и 4 заявление по образец съгласно приложение № 2 на хартиен и електронен носител или по електронен път, придружено от следните документи:

1. (отм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.);

2. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) заверено копие от диплома за завършено висше образование с придобита преди 1 януари 2012 г. образователно-квалификационна степен "магистър", "бакалавър" или диплома за завършено преди 1 януари 2007 г. средно образование;
 3. за кандидати, които са служители на МВР - документи за завършено специално обучение в Академията на МВР или в Националния институт по криминалистика на МВР;
 4. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., доп., бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) документи, удостоверяващи стажа по специалността: заверено копие на трудова или служебна книжка или данните от единния електронен трудов запис, удостоверяващи наличието на трудов стаж, предоставени от Националната агенция за приходите по реда на Наредбата за вписване в регистъра на заетостта (приета с Постановление № 267 на Министерския съвет от 2024 г., ДВ, бр. 65 от 2024 г.), а за лицата със свободни професии се посочва код по БУЛСТАТ;
 5. декларация, че лицето не е поставено под запрещение;
 6. (изм. – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) декларация, удостоверяваща съответствието с изискванията по чл. 7, ал. 3, т. 2 и 3;
 7. декларация - съгласие на кандидата за вписването му в списъците на вещи лица, и документи, удостоверяващи стажа му и допълнителна квалификация, ако има такава;
 8. разрешение за постоянно пребиваване в Република България, ако лицето не е български гражданин или гражданин на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария;
 9. (доп. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) удостоверение за достъп до класифицирана информация, ако има такава;
 10. заверено копие от сертификат, свидетелство, удостоверение, лиценз или друг документ, издаден от висше училище, професионална организация или учреждение по силата на закон, с който документ се удостоверява наличието на съответната квалификация или правоспособност;
 11. (нова – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) свидетелство за съдимост, ако кандидатът не е български гражданин.
- (2) (Нова – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Когато предложението за включване в списъците на вещите лица на специалисти по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4 се прави от министъра на правосъдието, заявлението и документите по чл. 7а, ал. 1 се подават служебно в срок до края на март и септември на съответната година.
- (3) (Доп. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., предишна ал. 2, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) От кандидатите, завършили висши учебни заведения в чужбина, може да се поиска да представят удостоверение за признаване на висше образование, придобито до месец април 2009 г., при условие че придобитата от тях диплома се признава от Република България и е легализирана.
- (4) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., предишна ал. 3, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Органът по чл. 9, ал. 3 и 4 установява служебно обстоятелствата относно:
1. съдебния статус на кандидатите – български граждани;
 2. заемането на академичната длъжност;
 3. придобита след 1 януари 2012 г. образователно-квалификационна степен "магистър", "бакалавър";
- За. (нова – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) придобито след 1 януари 2007 г. средно образование;
4. висше образование, придобито във висши учебни заведения в чужбина след месец април 2009 г.;
 5. (нова – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) признатата правоспособност на лицата по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., доп., бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) В предложенията се вписват име: собствено, бащино и фамилно на специалиста, адрес, електронна поща и телефон за връзка, данни за неговото образование, специалност, както и за неговата месторабота и за заеманата длъжност (ако има такива), продължителността на трудовия му стаж, стажът му като вещо лице и допълнителната квалификация, а в случаите по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4 – и признатата правоспособност.

(2) Обстоятелствата по ал. 1 се удостоверяват със съответните документи, които се прилагат към предложението.

Чл. 12. (1) Списъците по чл. 8, ал. 1 се утвърждават от комисия в състав: председателят на апелативния съд или определен от него съдия, апелативният прокурор или определен от него прокурор, председателят на окръжния съд, окръжният прокурор и председателят на административния съд.

(2) Списъците по чл. 8, ал. 2 се утвърждават от комисия в състав: председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд, главният прокурор.

(3) (Нова – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Комисиите по ал. 1 и 2 заседават два пъти годишно.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Членовете на комисията трябва да изпълняват своята дейност безпристрастно.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Комисията разглежда постъпилите заявления и предложения заедно с приложените документи и преценява съответствието им с изискванията на наредбата.

(6) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., предишна ал. 5, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Когато заявлението или приложенията към него не съответстват на изискванията по чл. 10, ал. 1, кандидатът се уведомява по предоставената от него електронна поща за нередовностите, като се дава 7-дневен срок за отстраняването им. В случай че кандидатът не е посочил електронна поща, той се уведомява за нередовностите чрез интернет страницата на съответния орган на съдебната власт.

(7) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., предишна ал. 6, доп., бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) В случай на отказ за включване в списъка кандидатът се уведомява по предоставената от него електронна поща. Когато кандидатът не е посочил електронна поща, той се уведомява чрез интернет страницата на съответния орган на съдебната власт. В случай на отказ за включване в списъка на лице по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4 комисията уведомява писмено и министъра на правосъдието.

(8) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., предишна ал. 7, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Утвърдените списъци се изпращат на министъра на правосъдието за обнародване в "Държавен вестник" и за публикуване в интернет.

Чл. 13. (1) На вписаните и утвърдени в списъците вещи лица органите по чл. 9, ал. 3 и 4 издават "карта за вещо лице" по образец, утвърден с решение на Висшия съдебен съвет.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) В картата се вписват име: собствено, бащино и фамилно на вещото лице и идентификационен номер.

(3) Идентификационният номер на вещото лице се генерира автоматично от специализиран софтуер за мониторинг и контрол на дейността на вещите лица от поредния номер на вписването при първото въвеждане на данните за това вещо лице по утвърден от съответен съдебен орган списък.

(4) (Отм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.).

Чл. 14. (1) (Доп. – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Предложения за изменение и допълнение на утвърдените списъци на вещи лица се правят два пъти годишно – до края на март и до края на септември на съответната календарна година.

(2) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) Органите по чл. 9, ал. 3 и 4 извършват служебна проверка в Националната база данни "Население" за настъпили събития

по чл. 16, ал. 1, т. 3 при условията и по реда на чл. 7 във връзка с чл. 3 от Наредба № 14 от 2009 г. за реда и начина за предоставяне достъп на органите на съдебната власт до Регистъра на населението – Национална база данни "Население" (ДВ, бр. 94 от 2009 г.). Постъпилите предложения по ал. 1 и информацията относно извършената проверка се изпращат на комисиите по чл. 12, ал. 1 и 2.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., изм., бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) До края на април и до края на октомври на съответната година комисиите по чл. 12, ал. 1 и 2 актуализират списъците.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., изм., бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) До 15 май и до 15 ноември на съответната година списъците се изпращат на министъра на правосъдието за обнародване в "Държавен вестник" и за публикуване в интернет.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) Промени в списъците може да се правят и през текущата година.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) Когато настъпят промени в данните за вещото лице, включено в списък на вещи лица, то е длъжно да уведоми комисиите по чл. 12, ал. 1 и 2 в 7-дневен срок от настъпването им.

Чл. 15. (1) Предложения за отписване на специалисти от списъците на вещите лица могат да правят лицата по чл. 9, ал. 1 и административните ръководители на съответните органи на съдебната власт.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) При получаване на информация за настъпване на обстоятелството по чл. 7, ал. 3, т. 3 административните ръководители на съответните органи на съдебната власт правят предложение до комисиите по чл. 12, ал. 1 и 2 за отписване на вещите лица.

Чл. 16. (1) Специалист, включен в списъка на вещите лица, може да бъде отписан:

1. по негово искане;
2. (изм. – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) ако настъпят обстоятелства, изключващи съответствието с чл. 7, ал. 3, т. 1, 2 и 3;
3. (изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) при смърт;
4. (доп. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) при поставянето му под запрещение или при трайна невъзможност да изпълнява задълженията си на вещо лице по конкретни задачи повече от една година;
5. при нарушение на принципите по чл. 2 или неспазването на етичните правила за вещи лица;
6. когато многократно безпричинно отказва да му бъде възложена работа;
7. (доп. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) при многократно освобождаване на вещото лице от възложената задача поради несвоевременно изготвяне на заключението или забавянето му или при системно неспазване на определените от органа, възложил експертизата, срокове без уважителни причини в рамките на две години;
8. (нова – ДВ, бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) по отношение на специалистите по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4 – при системно неизпълнение на задължението да повишават професионалната си квалификация.

(2) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г., доп., бр. 89 от 2025 г., в сила от 1.11.2025 г.) Органът, възложил експертизата, или всяко заинтересовано лице, а по отношение на вещите лица по чл. 7, ал. 2, т. 2 – 4 – и министърът на правосъдието уведомява комисиите по чл. 12, ал. 1 и 2 за възникването на някое от основанията по ал. 1.

(3) (Нова – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) В случаите по ал. 2, както и при постъпило предложение за отписване на вещо лице, комисията извършва проверка, като може да изиска допълнително представяне на документи и информация, включително и на писмени обяснения от вещото лице. Комисията се произнася в едномесечен срок, като преди произнасяне изслушва лично засегнатото вещо лице или приема писмените му обяснения.

(4) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) Отписването се извършва с решение на комисиите по чл. 12, ал. 1 и 2 при наличие на някое или на няколко от основанията по ал. 1.

(5) (Предишна ал. 3, доп. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) Решението на комисията за отписване на вещо лице от списъците се обнародва в "Държавен вестник" и се публикува в интернет като се отразява и в съответния списък.

(6) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 103 от 2024 г., в сила от 6.12.2024 г.) След отписване на вещото лице то е длъжно да върне служебната си карта на органите по чл. 9, ал. 3 и 4, което се отбелязва в съответния регистър.

Съдебни експертизи по класове и видове

1. Клас "Криминалистични експертизи"

Видове:

- 1.1. Криминалистични експертизи на писмени доказателства.
- 1.2. Трасологични експертизи.
- 1.3. Съдебно-балистични експертизи.
- 1.4. Дактилоскопни експертизи.
- 1.5. Биометрични криминалистични експертизи.
- 1.6. Лицево-идентификационни експертизи.
- 1.7. Фоноскопни експертизи.
- 1.8. Идентификация на моторни превозни средства.

2. Клас "Съдебномедицински експертизи"

Видове:

- 2.1. Съдебномедицинска експертиза на труп и трупни части.
- 2.2. Съдебномедицинска експертиза на живи лица.
- 2.3. Съдебномедицинска експертиза на веществени доказателства.
- 2.4. Съдебномедицинска експертиза по материали на досъдебното и съдебното производство.
- 2.5. Съдебномедицинска експертиза за телесно здраве.
- 2.6. Съдебномедицински експертизи за идентификация на човека.
- 2.7. Съдебномедицинска експертиза за установяване на родителския произход.
- 2.8. Съдебномедицински експертизи за идентификация на личността, включително и при изследвания за родителски произход, чрез серологични, ДНК, морфологични, морфометрични и други анализи.

3. Клас "Съдебна експертиза на психичното състояние"

Видове:

- 3.1. Съдебно-психиатрична експертиза.
- 3.2. Съдебно-психологична експертиза.
- 3.3. Съдебна психолого-психиатрична експертиза.
- 3.4. Съдебна експертиза на психичното състояние по писмени данни.

4. Клас "Съдебно-икономически експертизи"

Видове:

- 4.1. Съдебно-счетоводна експертиза.
- 4.2. Съдебна финансово-икономическа експертиза.
- 4.3. Съдебно-стокова експертиза.

5. Клас "Съдебни инженерно-технически експертизи"

Видове:

- 5.1. Съдебна инженерно-техническа експертиза.
- 5.2. Съдебна автотехническа експертиза.
- 5.3. Съдебна инженерно-технологична експертиза.
- 5.4. Съдебна компютърно-техническа експертиза.
- 5.5. Съдебна строително-техническа експертиза.
- 5.6. Съдебна пожаротехническа експертиза.
- 5.7. Съдебно-енергийна експертиза.
- 5.8. Съдебнооценителска автотехническа експертиза.
- 5.9. Съдебна електротехническа експертиза.

6. Клас "Съдебно-биологични експертизи"

Видове:

- 6.1. Съдебно-ботаническа експертиза.
- 6.2. Съдебно-зоологическа експертиза.
- 6.3. Съдебно-микробиологична експертиза.
- 6.4. Съдебно-ентомологична експертиза.
- 6.5. Съдебно-екологична експертиза.

7. Клас "Експертизи на материали, вещества и изделия"

Видове:

- 7.1. Съдебно-химическа експертиза.
- 7.2. Съдебно-физическа експертиза.
- 7.3. Съдебна физико-химическа експертиза.
- 7.4. Съдебна химико-токсикологична (токсикохимична) експертиза.

8. Клас "Съдебни селскостопански експертизи"

Видове:

- 8.1. Съдебна ветеринарномедицинска експертиза.
- 8.2. Съдебна агротехническа експертиза.

9. Клас "Съдебно-изкуствоведски експертизи"

10. Клас "Оценителни експертизи"

- 10.1. Оценка на недвижими имоти.
- 10.2. Оценка на недвижими културни ценности.
- 10.3. Оценка на машини и съоръжения.
- 10.4. Оценка на права на интелектуалната и индустриалната собственост и други фактически отношения.
- 10.5. Оценка на търговски предприятия и вземания.
- 10.6. Оценка на финансови активи и финансови институции.
- 10.7. Оценка на други активи, включително произведения на изкуството, които не са движими културни ценности.
- 10.8. Оценка на земеделски земи и трайни насаждения.
- 10.9. Оценка на поземлени имоти в горски територии.

11. Клас "Криминалистични експертизи в областта на цифровите и комуникационните технологии"

Видове:

- 11.1. Криминалистична експертиза на компютърни системи и мрежови устройства.
- 11.2. Криминалистична експертиза на комуникационни устройства.
- 11.3. Криминалистична експертиза на електронни устройства.
- 11.4. Криминалистична експертиза на видео/аудиозаписи и цифрови изображения.

11.5. Криминалистична експертиза на облачни пространства.